journal of
Adolescent and Youth Psychological Studies
www.jayps.iranmehr.ac.ir

Fall and Winter 2022, Volume 3, Issue 2, 433-442

Prediction of corona anxiety based on self-diagnosis in vaccinated people

Leila. Bariamnejad[1], Parinaz. Banisi*[2], Fatemeh. Barkhordari[1], Shima. Haghani[1], Parnian. Farhadi Afshar[2], Mahdieh. Jalilzadeh[3], Ghanbarali. Delfanazari[4]

1. *Nursing and midwifery department, Tehran University of medical sciences, Tehran, Iarn*
2. *Associate Professor, Department of Educational Management, Islamic Azad University, West Tehran Branch, Tehran, Iran*
3. *M.A in General Psychology, Islamic Azad University, West Tehran Branch, Tehran, Iran*
4. *M.A in Family Counseling, Islamic Azad University, West Tehran Branch, Tehran, Iran*
5. *Lecturer at Islamic Azad University, West Tehran Branch, Tehran, Iran*

ARTICLE INFORMATION

Article type
Original research
Pages: 433-442

Corresponding Author's Info
Email:
parenazbanisi2017@gmail.com

Article history:
Received: 2022/08/17
Revised: 2022/11/14
Accepted: 2023/01/04
Published online: 2023/03/06

Keywords:
self-diagnosis, patients, vaccinated people, Covid-19

ABSTRACT

Background and Aim: The aim of the current research is to predict corona anxiety based on self-reported illness in vaccinated people at the vaccination center. **Methods:** The method of the current research is quantitative and has been implemented in a descriptive-correlational way, and it is practical in terms of the purpose of this research. The study population of this research is all the people who visited the vaccination center of the Holy Prophet (PBUH) Complex of West Tehran Azad University in the fall of 1400. Among these people, 400 vaccinated people who received the second dose were selected as a sample based on the amount calculated by Gpower software in a simple random manner. Self-diagnosis and Corona anxiety tests were taken from the subject. The data were analyzed using the statistical method of multivariate analysis of covariance. **Results:** The results show that corona anxiety is predicted based on self-diagnosis. There is a positive and significant effect of the path coefficient of self-care on corona anxiety ($p<0.001$, $\beta=0.290$). **Conclusion:** In explaining this finding, it can also be said that since during the corona virus epidemic, the media play an active role in informing the news and incidents caused by this epidemic, and these informations cause high physiological stimulation and as a result, negative emotions. It will follow people, which leads to people not being successful in regulating their emotions and increases self-diagnosis. As a result, self-diagnosis is also associated with an increase in corona anxiety. Therefore, it is not far from the expectation that self-diagnosis predicts corona anxiety in vaccinated people. One of the most important limitations of the research is the lack of access to a wider community of people in other vaccination centers, and it seems that conducting other research on people who were present in other vaccination centers can complete and generalize the results of this research.

This work is published under CC BY-NC 4.0 licence. © 2022 The Authors.

How to Cite This Article:
Bariamnejad, L., Benisi, P., Barkhordari, F., Haghani, Sh., Farhadi, P., Jalilzadeh, M., & Delfanazari, Gh. (2022). Prediction of corona anxiety based on self-diagnosis in vaccinated people. *jayps*, 3(2): 433-442

[Downloaded from jayps.iranmehr.ac.ir on 2023-10-26]
[DOR: 20.1001.1.28212525.1401.3.2.40.5]
[DOI: 10.52547/jspnay.3.2.433]

دوفصلنامه مطالعات روانشناختی نوجوان و جوان

www.jayps.iranmehr.ac.ir

پاییز و زمستان ۱۴۰۱، دوره ۳، شماره ۲ (پیاپی ۵)، صفحه‌های ۴۴۲-۴۳۳

پیش‌بینی اضطراب کرونا براساس خودبیمارانگاری در افراد واکسینه شده

لیلا بریم نژاد[۱]، پریناز بنیسی*[۲]، فاطمه برخورداری[۱]، شیما حقانی[۱]، پرنیان فرهادی افشار[۲]، مهدیه جلیل‌زاده[۳]، قنبرعلی دلفان آذری[۴]

۱. مرکز تحقیقات مراقبت‌های پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی ایران، تهران، ایران
۲. دانشیار گروه مدیریت آموزشی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران غرب، تهران، ایران
۳. کارشناسی ارشد روان‌شناسی عمومی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران غرب، تهران، ایران
۴. کارشناسی ارشد مشاوره خانواده، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران غرب، تهران، ایران
۵. مدرس دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران غرب، تهران، ایران

اطلاعات مقاله

نوع مقاله: پژوهشی
صفحات: ۴۴۲-۴۳۳

اطلاعات نویسنده مسئول

ایمیل:
parenazbanisi2017@gmail.com

سابقه مقاله

تاریخ دریافت مقاله: ۱۴۰۱/۰۵/۲۶
تاریخ اصلاح مقاله: ۱۴۰۱/۰۸/۲۳
تاریخ پذیرش نهایی: ۱۴۰۱/۱۰/۱۴
تاریخ انتشار: ۱۴۰۱/۱۲/۱۵

واژگان کلیدی

خودبیمارانگاری، اضطراب، افراد واکسینه، کووید-۱۹

چکیده

زمینه و هدف: سرایت‌پذیری بالاو بروز مرگ و میرهای ناشی از این ویروس و حتی اجرای طرح‌های قرنطینه، موجب افزایش آمار نابهنجاری‌های روانی بلاخص استرس و اضطراب در افراد گردیده است؛ لذا هدف از پژوهش حاضر، پیش‌بینی اضطراب کرونا براساس خود بیمارانگاری در افراد واکسینه شده در مرکز واکسیناسیون می‌باشد. **روش پژوهش:** روش پژوهش حاضر، کمی بوده و به صورت توصیفی-همبستگی اجرا شده است و از لحاظ نوع هدف این پژوهش کاربردی می‌باشد. جامعهٔ مورد مطالعه این پژوهش کلیه دانشجویانی هستند که در پاییز ۱۴۰۰ به مرکز واکسیناسیون پاستور مراجعه کرده اند. از میان این افراد ۴۰۰ نفر از افراد واکسینه شده‌ای که دوز دوم را دریافت نموده اند به صورت تصادفی ساده و بر اساس مقدار محاسبه شده به وسیله نرم‌افزار Gpower به عنوان نمونه انتخاب شدند. از آزمودنی، آزمون‌های پرسشنامه اضطراب کرونا (علی پور، قدمی، علیپور و عبدالله زاده، ۱۳۹۸) و پرسشنامه خودبیمارانگاری ایوانز (۱۹۸۰) گرفته شد. داده‌ها با استفاده از روش آماری تحلیل کوواریانس چندمتغیری تجزیه و تحلیل شد. **یافته‌ها:** نتایج نشان می‌دهد اضطراب کرونا براساس خودبیمارانگاری پیش‌بینی می‌شود. ضریب مسیر اثر خود بیمارانگاری بر اضطراب کرونا اثر مثبت و معنادار وجود دارد (P<۰/۰۰۱، ۰/۲۹۰ =β). **نتیجه‌گیری:** در تبیین این یافته همچنین می‌توان گفت از آنجایی که در دوران همه گیری ویروس کرونا، رسانه‌ها نقش فعالی را اطلاع رسانی اخبار و حوادث ناشی از این همه گیری ایفا می‌کنند و این اطلاع رسانی‌ها تحریک بالای فیزیولوژیکی و در نتیجه هیجان‌های منفی افراد را به دنبال خواهد داشت که منجر به موفق نبودن افراد در تنظیم هیجان هایشان شده و خودبیمارانگاری را افزایش می‌دهد. به تبع خودبیمارانگاری نیز با افزایش اضطراب کرونا همراه می‌گردد. بنابراین دور از انتظار نیست که خودبیمارانگاری، اضطراب کرونا را در افراد واکسینه شده پیش بینی کند. از مهمترین محدودیت‌های پژوهش می‌توان به عدم دسترسی به جامعه گسترده‌تری از افراد در سایر مراکز واکسناسیون بود و به نظر می‌رسد که انجام پژوهش‌های دیگری در مورد افرادی که در سایر مراکز واکسناسیون حضور داشته‌اند می‌تواند نتایج این پژوهش را تکمیل و قابل تعمیم‌تر کند.

انتشار این مقاله به‌صورت دسترسی آزاد مطابق با CC BY-NC 4.0 صورت گرفته است.
تمامی حقوق انتشار این مقاله متعلق به نویسنده است.

شیوه استناد به این مقاله

بریم نژاد، لیلا.، بنیسی، پریناز.، برخورداری، فاطمه.، حقانی، شیما.، فرهادی، افشار، پرنیان، جلیلزاده، مهدیه.، دلفان آذری، قنبرعلی. (۱۴۰۱). پیش‌بینی اضطراب کرونا براساس خودبیمارانگاری در افراد واکسینه شده. *دوفصلنامه مطالعات روان‌شناختی نوجوان و جوان*، ۳(۲): ۴۴۲-۴۳۳

[Downloaded from jayps.iranmehr.ac.ir on 2023-10-26]
[DOR: 20.1001.1.28212525.1401.3.2.40.5]
[DOI: 10.52547/jspnay.3.2.433]

مقدمه

زمان شیوع بیماری کرونا[1] ماه دسامبر سال ۲۰۱۹ بود. این بیماری از کشور چین و از شهر ووهان مرکز استان هوبئی آغاز شد و بزودی به سرعت بسیار زیادی گسترش یافت و افراد و ارگان‌های سلامت را کاملاً به خود درگیر کرد. پس از آن بیماری کرونای جدید (به اختصارکووید-۱۹)[2] در سراسر جهان گسترش یافت (پاکزاد و اولیا، ۱۳۹۹). ویروس کووید-۱۹ را کمیته بین المللی طبقه بندی ویروس‌ها سارس-کو-۲[3] نامگذاری کرد. این ویروس متعلق به خانواده بتا کرونا ویروس‌ها است که در طبیعت رایج بوده و مانند سایر ویروس ها، میزبان‌های طبیعی بالقوه زیادی دارد که به صورت میزبان واسط یا میزبان نهایی عمل می‌کنند (گنجی، مسیبی، خاکی و قضوی، ۱۳۹۹). شایع ترین علائم بالینی عفونت کووید -۱۹ عبارت‌اند از: تب (٪۷/۳) اسهال (٪۱/۳۸) خستگی (٪۷/۶۷) و سرفه (٪ ۹/۸۷) و استفراغ (٪۵) علائمی نادر است که از این نظر، مشابه سایر کرونا ویروس‌ها با منشاء حیوانی است. سندرم دیسترس تنفسی حاد[4] حدوداً ۹ روز پس از شروع عفونت بروز می‌کند. این ویروس علاوه بر ریه به سایر بافت‌ها ازجمله قلب، کلیه، کبد، چشم و سیستم عصبی آسیب می‌زند. گیجی، فراموشی، تضعیف و محو شدن قدرت بویایی و چشایی و دردهای عصبی تا تشنج و سکته مغزی، ازجمله علائم عصبی این ویروس اند که مربوط به کمبود اکسیژن خون و التهاب مغزاست (گنجی، مسیبی، خاکی و قضوی، ۱۳۹۹).

یکی از مواردی که دارای اهمیت ویژه و ضروت می‌باشد، انجام پژوهش در مبحث سلامت روان و بروز اختلالات روانی ناشی از کووید-۱۹ است؛ زیرا سرایت‌پذیری بالاو بروز مرگ و میرهای ناشی از این ویروس و حتی اجرای طرح‌های قرنطینه، موجب افزایش آمار نابهنجاری‌های روانی بلاخص استرس و اضطراب در افراد گردیده است. نتایج برخی از تحقیقات انجام شده در این زمینه، تأثیرات منفی شیوع این بیماری بر سلامت‌روان ازجمله افزایش علائم افسردگی و اضطراب، اختلالات استرس، بی‌خوابی، خشم و ترس را نشان داده‌اند. در این راستا، سالاری و همکاران در یک مطالعه فراتحلیل نشان دادند که در دوران شیوع این بیماری در جمعیت عادی، شیوع استرس بر اساس ۵ مطالعه صورت گرفته (حجم نمونه= ۹۰۷۴)، ۲۹/۶ درصد، شیوع اضطراب براساس ۱۷ مطالعه (حجم نمونه=۶۳۴۳۹)، ۳۱/۹ درصد و شیوع افسردگی در ۱۴ مطالعه (حجم نمونه= ۴۴۵۳۱)، ۳۳/۷ درصد است. یکی از استرس‌زاترین موضوعات، غیرقابل پیش بینی بودن شرایط بحران بیماری می‌باشد زیرا در این حالت هیچ زمان قابل اطمینانی برای پایان بحران پیش بینی نشده بود. در روزهای همه گیری کووید-۱۹ اگرچه رسانه‌ها در تمام دنیا در حال ارائه اطلاعات به مردم بودند تا آن‌ها را از فراگیری این ویروس آگاه سازند اما در برخی موارد ارائه تحلیل‌های غلط و بدون مستندات علمی نیز مشاهده می‌شد. این موارد باعث می‌شد که احساس نگرانی و اضطراب در بین افراد بیش از قبل ایجاد شود (نورایی، انتظاری، هوشمندی، راعی، ۱۳۹۹). و نیز بمباران اطلاعاتی درباره بیماری کرونا، علائم و نشانه‌های آن بسیاری از افراد دچار اختلالی به نام خودبیمارانگاری کرده است که مداوم در جستجوی این علائم و یا احساس این علائم در خود هستند.

منظور از اختلال خودبیمارانگاری یا هیپوکندریا، نگرانی درباره خود نشانه‌های بیماری نیست. بلکه درمورد این احتمال است که بیماری جدی باشد. افراد مبتلا به هیپوکندریا علاوه بر تجربه کردن اضطراب درمورد بیماری خود، دل مشغولی عقاید اشتباه خویش در رابطه با جدی بودن نشانه هایشان هستند (هالجین، ویتبورن، ۱۳۹۹). این اختلال، اختلالی است که با اضطراب و ترس فراوان درمورد داشتن یک بیماری جدی مشخص می‌شود؛ بنابراین مسئله اصلی در این اختلال اضطراب است که شکل بروز آن با سایر اختلالات اضطرابی متفاوت است. سلامت یک مفهوم پیوستاری است که برای اولین بار توسط سالکوویسکیس و وارویک پیشنهاد شد. در یک

1. Corona virus
2. Covid-19
3. Sars-Cov-2
4. Acute respiratory distress syndrome(ARDS)

[Downloaded from jayps.iranmehr.ac.ir on 2023-10-26]
[DOR: 20.1001.1.28212525.1401.3.2.40.5]
[DOI: 10.52547/jspnay.3.2.433]

طرف پیوستار، نگرانی‌های خفیف درباره سلامتی و ابتلا به بیماری و در طرف دیگر آن، اختلال خودبیمارانگاری قرار می‌گیرد که با ترس‌های افراطی و گاه هذیانی درباره سلامتی خود نگران هستند اما همه ویژگی‌های تشخیصی خودبیمارانگاری را هم ندارد. سالکوویسکیس معتقد است اضطراب سلامت در اثر تفسیرهای غلط فاجعه آمیز علائم و نشانه‌های بدنی ایجاد می‌شود. اضطراب سلامتی، فراتر از نگرانی‌های عادی درباره سلامت است و می‌تواند عملکرد شغلی، تحصیلی و روابط میان فردی را به طور جدی تحت تأثیر قرار دهد (شهامتی نژاد، ۱۴۰۰). یکی از چالش‌های جهانی در رویارویی با ویروس کرونا، بحث پیشگیری و درمان است و از آنجائیکه متخصصین امر معتقدند که پیشگیری بهتر از درمان بوده و هزینه‌های کمتری را برای فرد و جامعه به دنبال دارد به انجام آزمایش به جهت تولید واکسن پرداختند که در نهایت موفق به ساختن واکسن کووید در کمتر از یک سال پس از ابتلای اولین نفر شدند و به واکسینه نمودن مردم در جهان اقدام شد. این واکسن‌ها، واکسن‌هایی هستند که با هدف ایجاد ایمنی اکتسابی علیه بیماری کروناویروس طراحی، ساخت یا تولید شدند. اقداماتی که در گذشته به منظور تهیه واکسن علیه بیماری‌های کروناویروسی مانند نشانگان تنفسی حاد و نشانگان تنفسی خاورمیانه انجام شد، باعث افزایش اطلاعات در مورد ساختار و عملکرد کروناویروس‌ها شده‌است. این اطلاعات به دانشمندان کمک نمود که با سرعتی بالاتر از حد معمول، واکسن‌هایی متعدد و نوآورانه برای مقابله با کووید- ۱۹ طراحی و تولید کنند (پاکزاد و اولیا، ۱۳۹۹)؛ اما حتی تزریق واکسن نیز مشکلات خود را به دنبال داشته و حتی در برخی موارد می‌تواند سلامت روانی افراد مستعد اختلالات روانی را تهدید نماید. واکسن، ویروس ضعیف شده یا کشته شده‌ای است که به بدن وارد می‌شود و بدن را وادار به ساخت آنتی بادی‌های لازم برای مقابله با آن ویروس می‌کند و از این طریق درصورت ورود ویروس فعال به بدن، بدن آمادگی مقابله باآن را دارد و بیمار نمی‌شود و یا درصورت ابتلا از میزان کشندگی ویروس کاسته می‌شود (عبدلی، ۱۴۰۰). درنتیجه تزریق واکسن ممکن است با علائمی همراه باشد که البته میزان این علائم در واکسن‌های مختلف متفاوت است. علائم حاصل از تزریق واکسن در افراد سالم وعادی معمولاً مشکلی ایجاد نمی‌کند اما در افرادی که دچار اختلالات اضطرابی مانند خودبیمارانگاری هستند ممکن است مشکلات روانشناختی جدی ایجاد کند و سلامت روان آن‌ها را بیش از پیش به مخاطره بیلندازد، به همین دلیل در پژوهش حاضر به پیش‌بینی اضطراب کرونا براساس خودبیمارانگاری در افراد واکسینه شده پرداخته می‌شود.

روش پژوهش

پژوهش حاضرکمی بوده و به صورت توصیفی-همبستگی اجرا می‌شود و از لحاظ نوع هدف این پژوهش کاربردی می‌باشد چراکه موضوع پاندمی کرونا و تزریق واکسن و پیامدهای ناشی از آن امروزه به یک مسئله جهانی تبدیل شده است و کشورما نیز از این معضل بین‌المللی مستثنی نیست، لذا انجام پژوهش در این زمینه سبب آگاهی بیشتر ما در این مهم شده و احاطه هرچه تمام‌تر بر ابعاد این موضوع موجب بهبود عملکرد ما در مقابله با شیوع کووید-۱۹ می‌شود. جامعه پژوهش، کلیه افرادی که در پاییز ۱۴۰۰ به مرکز واکسیناسیون پاستور مراجعه کرده اند و دوز دوم واکسن کرونا را تزریق کردند می‌باشد که بالغ بر ۵۰۰ نفر گزارش شده است برای تعیین حداقل حجم نمونه لازم از نرم افزار G*power استفاده شد. حجم نمونه در سطح اطمینان ۹۵ درصد با توان آزمون ۰/۸ و باتوجه به اندازه اثر در سطح ۰/۰۲ براساس تقسیم بندی کوهن باتوجه به اینکه تعداد متغیرهای پیشبین ۶ متغیر بود، ۴۰۰ نفر محاسبه شد که از میان کلیه افراد مراجعه کننده به مرکز واکسیناسیون (ص) دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران غرب ۴۰۰ نفر که معیارهای ورود به مطالعه را دارند به صورت تصادفی ساده از طریق قرعه‌کشی اسامی ثبت شده در سیستم، انتخاب شد و پرسشنامه‌ها در اختیارشان قرار گرفت.

ابزار پژوهش

[Downloaded from jayps.iranmehr.ac.ir on 2023-10-26]
[DOR: 20.1001.1.28212525.1401.3.2.40.5]
[DOI: 10.52547/jspnay.3.2.433]

۱. پرسشنامه اضطراب کرونا. این ابزار جهت سنجش اضطراب ناشی از شیوع ویروس کرونا در کشور ایران توسط علی پور، قدمی، علی‌پور، عبداله زاده تهیه و اعتبار یابی شده است. نسخه نهایی این ابزار دارای ۱۸ گویه و ۲ مؤلفه (عامل) است. گویه‌های ۱ تا ۹ علائم روانی و گویه‌های ۱۰ تا ۱۸ علائم جسمانی را می‌سنجد. این ابزار در طیف ۴ درجه‌ای لیکرت (هرگز=۰، گاهی اوقات=۱، بیشتر اوقات=۲ و همیشه=۳) نمره گذاری می‌شود؛ بنابراین بیشترین وکمترین نمره‌ای که افراد پاسخ دهنده در این پرسشنامه کسب می‌کنند بین ۰ تا ۵۴ است. نمرات بالا در این پرسشنامه نشان دهنده سطح بالاتری از اضطراب در افراد است. پایایی این ابزار با استفاده از روش آلفای کرونباخ برای عامل اول (α=۰/۸۷۹)، عامل دوم (α=۰/۸۶۱) و برای کل پرسشنامه (α=۰/۹۱۹) به دست آمده است (علی پور، قدمی، علی پور، عبداله زاده، ۱۳۹۸). برای بررسی روایی این پرسشنامه‌ها به متخصصین روانشناسی داده شده است تا با استفاده از روایی صوری و محتوایی آن‌ها را بررسی کنند. برای بررسی پایایی در ابتدا بر روی ۳۰ نفر براساس آلفای کرونباخ اجرا می‌شود اگر آلفا بالای ۰.۷ بود پرسشنامه بر روی بقیه جامعه اجرا می‌شود.

۲. پرسشنامه خودبیمارانگاری. این پرسشنامه دارای ۳۶ سوال می‌باشد و بر اساس طیف لیکرت که از ۰ تا ۵ درجه بندی می‌شود. و افراد بر مبنای نمره‌ی کسب‌شده در گروه‌های سالم (۰-۲۰)، مرزی (۳۰-۲۱)، خفیف (۴۰-۳۱)، متوسط (۶۰-۴۱) و شدید (بالای ۶۰) قرار می‌گیرند. در پژوهش ارشدی (۱۳۸۶) روایی محتوایی و صوری و ملاکی این پرسشنامه مناسب ارزیابی شده است. قابلیت اعتماد یا پایایی یک ابزار عبارت است از درجه ثبات آن در اندازه گیری هر آنچه اندازه می‌گیرد یعنی اینکه ابزار اندازه گیری در شرایط یکسان تا چه اندازه نتایج یکسانی به دست می‌دهد. ضریب آلفای کرونباخ محاسبه شده در پژوهش ارشدی (۱۳۸۶) برای این پرسشنامه بالای ۰/۷ برآورد شد.

یافته‌ها

به منظور شناخت بهتر جامعه‌ای که در پژوهش مورد مطالعه قرار گرفته است، قبل از تجزیه و تحلیل داده‌های آماری لازم است این داده‌ها توصیف شوند. همچنین توصیف آماری داده‌ها، گامی در جهت تشخیص الگوی حاکم بر آنان و پایه‌ای برای تبیین روابط متغیرهایی است که در پژوهش بکار می‌روند. بنابراین در این مطالعه ۴۰۰ نفر از کلیه افراد مراجعه کننده به مرکز واکسیناسیون (ص) دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران غرب با میانگین سنی (۲/۵۷ ± ۲۸/۴۱) سال و در طیف سنی ۲۰ الی ۶۳ سال مورد بررسی قرار گرفت. مشخصات جمعیت شناختی افراد مراجعه کننده به مرکز واکسیناسیون (ص) دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران غرب در جدول (۱) گزارش شده است.

جدول ۱. متغیرهای جمعیت شناختی افراد مراجعه کننده به مرکز واکسیناسیون مجتمع پیامبر اعظم (ص) دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران غرب (n= ۴۰۰)

متغیر جمعیت شناختی	سطح	تعداد	درصد
جنسیت	زن	۲۸۰	۷۰
	مرد	۱۲۰	۳۰
شغل	آزاد	۱۶۹	۴۲/۳
	کارمند	۳۷	۹/۳
	خانه‌دار	۷۹	۱۹/۸
	دانشجو	۱۱۵	۲۸/۸
سطح تحصیلات	دیپلم و زیردیپلم	۱۲۰	۳۰
	فوق دیپلم و لیسانس	۲۴۳	۶۰/۸

[Downloaded from jayps.iranmehr.ac.ir on 2023-10-26]
[DOR: 20.1001.1.28212525.1401.3.2.40.5]
[DOI: 10.52547/jspnay.3.2.433]

	فوق لیسانس و دکتری	۳۷	۹/۲
نوع واکسن	سینوفارم	۲۹۶	۷۴
	آسترازینکا	۸۶	۲۱/۵
	برکت	۱۸	۴/۵

نتایج جدول فوق نشان می‌دهد، از نظر جنسیت ۲۸۰ نفر (۷۰ درصد) افراد مورد مطالعه زن، از نظر شغل ۱۶۹ نفر (۴۲/۳ درصد) آزاد، از نظر سطح تحصیلات ۲۴۳ نفر (۶۰/۸ درصد) فوق دیپلم و لیسانس، از نظر نوع واکسن زده ۲۹۶ نفر (۷۴ درصد) سینوفارم بود. در ادامه و در جدول (۲) اطلاعات توصیفی (میانگین، انحراف استاندارد، کجی و کشیدگی) مربوط به متغیرهای خود بیمارانگاری و اضطراب کرونا گزارش شده است.

جدول ۲. شاخص‌های توصیفی (میانگین و انحراف استاندارد) متغیرهای پژوهش در افراد مراجعه کننده به مرکز واکسیناسیون مجتمع پیامبر اعظم (ص) دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران غرب

متغیر	میانگین	انحراف استاندارد	بیشینه-کمینه	کجی	کشیدگی
اضطراب کرونا	۸۰	۲۰/۷۴	۳۵-۱۱۷	-۰/۴۴۶	-۱/۰۴۱
علائم جسمانی	۴۲/۱۳	۱۲/۰۴	۱۷-۷۷	-۰/۳۸۱	-۰/۸۴۷
علائم روانی	۳۷/۹۵	۹/۲۶	۱۶-۶۰	-۰/۳۵۸	-۰/۷۲۷
خود بیمارانگاری	۳۷/۲۸	۱۸/۲۰	۵-۷۲	۰/۱۱۰	-۱/۰۸۸

مقدار پایایی هر یک از خود بیمارانگاری و اضطراب کرونا با استفاده از آزمون آلفای کرونباخ محاسبه شده است. مقدار آلفای کرونباخ تمامی پرسشنامه‌های پژوهش، بالای ۰/۷۰ می‌باشد (توکل و همکاران، ۲۰۱۱)، بنابراین پرسشنامه‌ها از میزان پایایی و همسازی درونی بالایی جهت سنجش شاخص‌های خود برخوردارند. براساس نتایج مندرج در جدول شماره (۳) ضریب مسیر اثر خود بیمارانگاری بر اضطراب کرونا اثر مثبت و معنادار وجود دارد (β=۰/۲۹۰ ،P<۰/۰۰۱).

جدول ۳. ضرایب استاندارد مسیرهای الگوی پیشنهادی

مسیر	ضرایب استاندارد	خطای معیار	نسبت بحرانی	مقدار احتمال (P)
خود بیمارانگاری ---> اضطراب کرونا	۰/۲۹۰	۰/۱۰۴	۳/۷۰۴	<۰/۰۰۱

براساس نتایج مندرج در جدول (۳) ضریب مسیر اثر خود بیمارانگاری بر اضطراب کرونا نشان داد که خودبیمارانگاری بر اضطراب کرونا اثر مثبت و معنادار وجود دارد (β=۰/۲۹۰ ،P<۰/۰۰۱).

بحث و نتیجه‌گیری

هدف پژوهش حاضر به پیش‌بینی اضطراب کرونا براساس خودبیمارانگاری در افراد واکسینه شده بود. شیوع ویروس کرونا پیامدهای نامطلوب بهداشتی، اجتماعی و اقتصادی را در کشورهای مختلف جهان از جمله کشور ما به همراه داشته است. سرعت شیوع این بیماری به گونه‌ای است که باعث ایجاد پیامدهای روانی مانند خودبیمارانگاری به عنوان یکی از پیامدهای روانی اپیدمیک شده است (اوزدین، ۲۰۲۰). بنابراین براساس مبانی نظری و پیشینه پژوهش‌های مرتبط با موضوع پژوهش حاضر و به جهت ارتقاء سطح سلامت روانی در نیروهای انسانی به عنوان سرمایه‌های اصلی صنایع و سازمان‌های مختلف، پژوهش حاضر با هدف پیش‌بینی اضطراب کرونا بر اساس خودبیمارانگاری در افراد واکسینه‌شده در مرکز واکسیناسیون انجام شد تا پژوهش حاضر گامی در جهت کاهش اضطراب ناشی از کرونا و ارتقاء سطح روان‌شناختی

[Downloaded from jayps.iranmehr.ac.ir on 2023-10-26]
[DOR: 20.1001.1.28212525.1401.3.2.40.5]
[DOI: 10.52547/jspnay.3.2.433]

آنان باشد. نتایج حاصل از یافته‌های پژوهش تمامی فرضیه‌ها را موردتأیید قرار داد. بنابراین برنامه‌های درمانی و آموزشی می‌توانند این متغیرها را جهت کاهش اضطراب کرونا موردتوجه قرار دهند.

با توجه به شاخص‌های برآورد شده در بخش یافته‌ها، نتایج نشان می‌دهد اضطراب کرونا براساس خودبیمارانگاری پیش بینی می-شود. یافته‌ها نشان داد که خود بیمارانگاری بر اضطراب کرونا اثر مثبت و معنادار دارد. این یافته با نتایج پژوهش‌های سیمونا و همکاران (۲۰۲۱)، مورفی و همکاران (۲۰۲۱)، اکباس و همکاران (۲۰۲۱)، هسولاس و همکاران (۲۰۲۱)، اوزدین (۲۰۲۰)، جانگمن و همکاران (۲۰۲۰)، مرادی و علیزاده (۱۴۰۰)، حجتی و دارابی (۱۳۹۹)، یوسفی افراشته و علیزاده (۱۳۹۹) و موسوی و همکاران (۱۳۹۹) همسو است. پژوهش‌های ذکرشده نیز معتقدند که مؤلفه خودبیمارانگاری می‌تواند پیش‌بینی‌کننده اضطراب کرونا باشد.

از آنجا که اضطراب و نگرانی‌های سلامتی و خودبیمارانگاری هنگامی اتفاق می‌افتد که حس‌ها و تغییرات جسمانی قابل درک باشند، بنابراین اضطراب کرونا ممکن است منجر به تفسیر غلط احساس‌های جسمانی (علائمی شبیه بیماری کرونا، تب، سرفه و درد عضلانی) شود و این تفسیرهای غلط افزایش خودبیمارانگاری را به‌دنبال دارد (مورفی و همکاران، ۲۰۲۱). همچنین در مدل-های شناختی-رفتاری خودبیمارانگاری، فرض شد که در هنگام این‌گونه همه‌گیری‌ها احساس‌های جسمانی یا علائم بی‌خطر به عنوان تهدید و نشانه‌هایی از یک بیماری جدی تفسیر می‌شوند که منجر به افزایش اضطراب و متعاقباً افزایش احساس‌های جسمانی می‌شود (اسموندسن و همکاران، ۲۰۱۰).

در تبیین این یافته همچنین می‌توان گفت از آنجایی که در دوران همه‌گیری ویروس کرونا، رسانه‌ها نقش فعالی را اطلاع‌رسانی اخبار و حوادث ناشی از این همه‌گیری ایفا می‌کنند و این اطلاع‌رسانی‌ها تحریک بالای فیزیولوژیکی و در نتیجه هیجان‌های منفی افراد را به دنبال خواهد داشت که منجر به موفق نبودن افراد در تنظیم هیجان‌هایشان شده و خودبیمارانگاری را افزایش می‌دهد. به تبع خودبیمارانگاری نیز با افزایش اضطراب کرونا همراه می‌گردد. بنابراین دور از انتظار نیست که خودبیمارانگاری، اضطراب کرونا را در افراد واکسینه‌شده پیش‌بینی کند. از مهمترین محدودیت‌های پژوهش می‌توان به عدم دسترسی به جامعه گسترده‌تری از افراد در سایر مراکز واکسناسیون بود و به نظر می‌رسد که انجام پژوهش‌های دیگری در مورد افرادی که در سایر مراکز واکسناسیون حضور داشته‌اند می‌تواند نتایج این پژوهش را تکمیل و قابل تعمیم‌تر کند.

موازین اخلاقی

در این پژوهش موازین اخلاقی شامل اخذ رضایت آگاهانه، تضمین حریم خصوصی و رازداری رعایت شد. با توجه به شرایط و زمان تکمیل پرسشنامه‌ها ضمن تأکید به تکمیل تمامی سؤال‌ها، شرکت‌کنندگان در مورد خروج از پژوهش مختار بودند. پس از اتمام پژوهش گروه گواه نیز تحت مداخله قرار گرفتند.

تشکر و قدردانی

از تمامی کسانی که در این پژوهش صمیمانه همکاری نمودند تقدیر و سپاسگزاری می‌گردد.

مشارکت نویسندگان

پژوهش حاضر حاصل اقتباس از طرح پژوهشی نویسنده اول بود که توسط معاونت پژوهشی دانشگاه آزاد اسلامی واحد ساری به تصویب رسیده است. نویسنده این پژوهش در طراحی، مفهوم‌سازی، روش‌شناسی، گردآوری داده‌ها، تحلیل آماری داده‌ها، پیش‌نویس، ویراستاری و نهایی سازی نقش داشت.

تعارض منافع

نویسندگان این مطالعه هیچ گونه تعارض منافعی در انجام و نگارش آن ندارند.

منابع

برنز، دیوید (۱۳۹۹). وقتی اضطراب حمله می‌کند. مترجم: مهدی قرچه‌داغی. نشر ذهن‌آویز.

پاشا، شیما.، و نصری، صادق.، و مولایی یساولی، مهدی. (۱۴۰۰). ویژگی‌های روانسنجی مقیاس استرس آسیب زا کوید-۱۹ (CTSS) در جامعه ایرانی. روان شناسی کاربردی.

[Downloaded from jayps.iranmehr.ac.ir on 2023-10-26]
[DOR: 20.1001.1.28212525.1401.3.2.40.5]
[DOI: 10.52547/jspnay.3.2.433]

پاکزاد، بهنوش.، و اولیا، محمدباقر. (۱۳۹۹). پاندمی کرونا, دکمه ری استارت کره زمین. مجله دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید صدوقی یزد.

تشویقی، مصطفی، پروانه، پگاه، آقامیری، سیدزهرا. (۱۴۰۰). مداخلات و ویژگیهای روانشناختی مؤثر بر کووید- ۱۹ و آسیب شناسی روانی ناشی از آن: مطالعه مروری نظام مند. رویش روان شناسی.

جلالی فراهانی علیرضا، عاشورزاده فلاح سارا، خاشعی زینب، حیدرزاده فاطمه، صادقی فاطمه، مسعودی پوریا، و همکاران. (۱۴۰۰). واکسن‌های موجود مؤثر بر پیشگیری از ابتلا به کووید-۱۹ در سراسر جهان: مروری روایتی. مجله طب دریا; ۳ (۴): ۱۵۳-۱۶۲.

حجتی، مریم و دارابی، فاطمه. (۱۳۹۹). بررسی رابطه اضطراب ناشی از کرونا با اختلال خودبیمارانگاری و سبک دلبستگی در وضعیت همه گیری کووید- ۱۹، اولین همایش ملی آسیب شناسی روانی، اردبیل.

رزاقیان، لیلا. (۱۳۹۹). خود بیمار انگاری و کرونا. خبرگزاری صداوسیما

زوارزاده، سوشیانت. (۱۳۹۹). اختلال اضطراب بیماری، خودبیمارانگاری یا هیپوکندریا.

عبدلی، اصغر. (۱۴۰۰). از آغاز تا اثربخشی واکسن "کوو ایران برکت". ایسنا.

علیزاده بیرجندی، زهرا.، و غنچه ای، محدثه.، و حکم آبادی، فاطمه.، و موسویان، سیدزهرا. (۱۳۹۹). بررسی رابطه بین اضطراب ناشی از کرونا و پیامدهای آن بر سلامت روان کارکنان. سنجش و پژوهش در مشاوره و روانشناسی.

گنجی، علی.، و مسیبی، قاسم.، و خاکی، محسن.، و قضاوی، علی. (۱۳۹۹). مروری بر کرونا ویروس نوپدید ۲۰۱۹: ایمونوپاتوژنز, بیولوژی مولکولی و جنبه‌های بالینی. مجله دانشگاه علوم پزشکی اراک.

الله‌وردی، سمیر. نرگس علیزاده حصاری، محمودی ویدا، کلاته حمید، الله‌وردی سحر، نقی‌لو منصور

مظلوم‌زاده، محمدرضا، اصغری محمدجواد، شمرخانی میلاد، زمانی طاوسی عالیه، صیلانی فائزه. (۱۳۹۹). رابطه اضطراب کرونا با اضطراب سلامتی: نقش میانجیگری دشواری تنظیم هیجان. مجله روانشناسی بالینی.

نورایی، ساقی.، و انتظاری، ملیحه.، و هوشمندی، کیانوش.، و راعی، مهدی. (۱۳۹۹). اختلال استرس و یا ترس و اضطراب ناشی از کرونا در جوامع. طب دریا.

هالجین، ریچارد پی. ویتبورن، سوزان کراس. (۱۴۰۰). آسیب شناسی روانی. تهران: انتشارات روان. ویراست شانزدهم.

والی پور، محمد. (۱۳۹۹). خودبیمار انگاری یا هیپوکندریا. شبکه اطلاع رسانی پزشک آنلاین.

یوسفی افراشته، مجید و علیزاده، مریم. (۱۳۹۹). رابطه بین سواد سلامت و خودبیمارانگاری در طی شیوع ویروس کرونا، هفتمین همایش ملی مطالعات و تحقیقات نوین در حوزه علوم تربیتی، روانشناسی و مشاوره ایران، تهران.

Abdoli, Asghar. (1400). From the beginning to the effectiveness of the "Kovu Iran Barkat" vaccine. ISNA. (in Persian)

AkbasMeltem, Sulu Rukiye, Gozuyesil Ebru. (2021). Women’s health anxiety and psychological wellbeing during the COVID-19 pandemic. A descriptive study. • Sao Paulo Med. J. 139 (5).

Alizadeh Birjandi, Zahra., and Ghanchei, Mohaddeh., and Hakemabadi, Fatemeh., and Mousavian, Seyedzahra. (2019). Examining the relationship between anxiety caused by Corona and its consequences on the mental health of employees. Assessment and research in counseling and psychology. (in Persian)

Allahvardi, Samir. Narges Alizadeh Hessari, Mahmoudi Vida, Kalate Hamid, Allahvardi Sahar, Naghilou Mansour. (in Persian)

Anton P. Martinez3, Thomas V. A. Stocks 3, Thanos Karatzias 7 & Philip Hyland1918-1920 Great Influenza Pandemic. Available at: https://www.weforum.org/agenda/2020/03/coronaviru.s-great-influenza-pandemic-covid19-preparedoutbreak/. Accessed April 25, 2020.

Athanasios Hassoulas, Katja Umla-Runge, Abeer Zahid, Olivia Adams, Madeline Green, Antonia Hassoulas, Eliana Panayiotou, (2021). Investigating the Association Between Obsessive-Compulsive Disorder Symptom Subtypes and Health Anxiety as Impacted by the COVID-19 Pandemic: A Cross-Sectional Study. School of Medicine, Cardiff University, UK. Journal of Affective Disorders, Volume 279, 15 January 2021, Pages 578-584.

Barro, Robert. (2020). Coronavirus and the Lessons we can Learn from the

Blunch, N. (2021). Introduction to structural equation modeling using IBM SPSS statistics and AMOS. Sage (6th ed., pp. 24-32).

Burns, David (2019). When anxiety attacks. Translator: Mehdi Garchedaghi. The publication of Mindanavez. (in Persian)

COVID-19 vaccine tracker. vac-lshtm.shinyapps.io Covid-19 vaccine: who are countries prioritising for first doses?". the Guardian. 2020-11-18. Retrieved 2021-02-01.

[Downloaded from jayps.iranmehr.ac.ir on 2023-10-26]

[DOR: 20.1001.1.28212525.1401.3.2.40.5]

[DOI: 10.52547/jspnay.3.2.433]

psychological characteristics effective on covid-19 and the resulting psychopathology: a systematic review. Development of psychology. (in Persian)

Mullard, Asher (2020-11-30). "How COVID vaccines are being divvied up around the world". Nature. doi:10.1038/d41586-020-03370-6.

Murphy Jamie, Vallières Frédérique, Bentall Richard P., Shevlin Mark, McBride Orla,. Hartman, Ryan McKay Todd K, Bennett Kate, Mason Liam, Miller Jilly Gibson, Levita Liat. (2021). Psychological characteristics associated with COVID-19 vaccine hesitancy and resistance in Ireland and the United Kingdom. Nature commiunication.

Nazlı Şerif Bora, Yığman Fatih, Sevindik Muhammet, Özturan Deniz Deniz(2021). Psychological factors affecting COVID-19 vaccine hesitancy. Irish Journal of Medical Science.

NikčevićaAna V. MarinobClaudia, Kolubinskic Daniel C. Leacha Dawn, Spada Marcantonio M. (2021). Modelling the contribution of the Big Five personality traits, health anxiety, and COVID-19 psychological distress to generalised anxiety and depressive symptoms during the COVID-19 pandemic.

Nourai, Saqi., and Inteziri, Maleeha., and Hoshmandi, Kianoush., and Rae, Mehdi. (2019). Stress disorder or fear and anxiety caused by Corona in communities. Sea medicine. (in Persian)

Oliver SE, Gargano JW, Marin M, Wallace M, Curran KG, Chamberland M, et al. (2020). The advisory committee on immunization practices' interim recommendation for use of Pfizer -BioNTech COVID -19 vaccine -United States, December 2020. Morbidity and Mortality Weekly Report; 69(50):1922. doi:10.15585/mmwr.mm6950e2

Özdin Selçuk, Özdin Şükriye Bayrak. (2020), Levels and predictors of anxiety, depression and health anxiety during COVID-19 pandemic in Turkish society: The importance of gender. Article first published online: May 8, 2020; Issue published: August 1, 2020. 504-511.

Pakzad, Behnoosh., and Olya, Mohammad Baqer. (2019). Corona pandemic, restart button of the planet. Journal of Shahid Sadoughi University of Medical Sciences and Health Services, Yazd. (in Persian)

Pasha, Shima., and Nasri, Sadegh., and Moulai Yesavali, Mehdi. (1400). Psychometric characteristics of the Covid-19 Traumatic Stress

Diamond, Michael S; Pierson, Theodore C (2020-05-13). "The challenges of vaccine development against a new virus during a pandemic". Cell Host and Microbe. 27 (5): 699–703. doi:10.1016/j.chom.2020.04.021. PMC 7219397 Check |pmc= value (help). PMID 32407708.

Ganji, Ali., and Musaibi, Qasim., and Khaki, Mohsen., and Qadawi, Ali. (2019). An overview of 2019 novel coronavirus: immunopathogenesis, molecular biology and clinical aspects. Journal of Arak University of Medical Sciences. (in Persian)

Halgin, Richard P. Whitburn, Susan Cross. (1400). Psychopathology. Tehran: Rovan Publications. 16th edition. (in Persian)

Hojjati, Maryam and Darabi, Fatemeh. (2019). Examining the relationship between anxiety caused by corona and self-diagnosing disorder and attachment style in the situation of covid-19 epidemic, the first national conference of psychopathology, Ardabil. (in Persian)

Huang C, Ji X, Zhou W, Huang Z, Peng X, Fan L, et al. Coronavirus: a possible cause of reduced male fertility. Andrology. 2021;9:80–7. https://doi.org/10.1111/andr.12907.

Jalali Farahani Alireza, Ashourzadeh Fallah Sara, Khashai Zainab, Heydarzadeh Fatemeh, Sadeghi Fatemeh, Masoudi Pouria, and colleagues. (1400). Available vaccines effective in preventing covid-19 worldwide: a narrative review. Journal of Sea Medicine; 3(4):162-153. (in Persian)

Jungmann, SM, Witthöft, M. Health anxiety, cyberchondria, and coping in the current COVID-19 pandemic: which factors are related to coronavirus anxiety? J Anxiety Disord 2020; 73.

Khademi Gerashi M. (2021). Why Do I Have to Pay My Income Taxes? The Effects of Taxpayers' Perceived Value on Commitment to Pay in Light of the Possibility of Tax Evasion. JMDP. 2021; 33 (4):97-114

Kline, R. (2016). Data preparation and psychometrics review. Principles and practice of structural equation modeling (4th ed., pp. 64-96). New York, NY: Guilford.

Mazloumzadeh, Mohammadreza, Asghari Mohammadjavad, Shamrakhani Milad, Zamani Tausi Aaliyah, Silani Faezeh. (2019). The relationship between corona anxiety and health anxiety: the mediating role of emotion regulation difficulty. Journal of Clinical Psychology. (in Persian)

Mokazi, Mustafa, Parvaneh, Pegah, Aghamiri, Seydzahra. (1400). Interventions and

[Downloaded from jayps.iranmehr.ac.ir on 2023-10-26]
[DOR: 20.1001.1.28212525.1401.3.2.40.5]
[DOI: 10.52547/jspnay.3.2.433]

Scale (CTSS) in Iranian society. Applied psychology. (in Persian)

Rammstedt Beatrice, Lechner Clemens M and Weiß Bernd. (2021). Does personality predict responses to the COVID-19 crisis? Evidence from a prospective large-scale study. European journal of personality.

Razzagian, Leila. (2019). Illness and Corona. Radio News Agency. (in Persian)

Roxå Torgny, Ahmad Arshad, Barrington Janette, Van Maaren John, Cassidy Robert. (2021). Reconceptualizing student ratings of teaching to support quality discourse on student learning: a systems perspective. Journal: Higher Education, № 1, p. 35-55.

Simona Ștefan, Liviu Andrei Fodor, Ioana Curt, Andreea Ionescu, Nadina Pantea, Nicoleta Jiboc and Ana Maria Tegzesiu. (2021). Health anxiety, perceived risk and perceived control in following recommended preventive measures during early COVID-19 response in Romania. Cambridge University Press: 31 August 2021

So, Anthony D; Woo, Joshua (2020-12-15). "Reserving coronavirus disease 2019 vaccines for global access: cross sectional analysis". The BMJ. 371. doi:10.1136/bmj.m4750. ISSN 0959-8138. PMC 7735431 Check |pmc= value (help). PMID 33323376 Check |pmid= value (help).

Vineeth Kumar,V. Tankha, Geetika. (2022). The Relationship between Personality Traits and COVID-19 Anxiety: A Mediating Model. Department of Psychology, Manipal University Jaipur, Jaipur 303007, India.

Walipour, Mohammad. (2019). Narcissism or hypochondria. Online doctor information network. (in Persian)

Watson Oliver J, Barnsley Gregory, Toor Jaspreet, Hogan Alexandra B, Winskill Peter, Ghani Azra C., (2022). Global impact of the first year of COVID-19 vaccination: a mathematical modelling study., The Lancet Infectious Diseases.

Yang, L., Liu, S., Liu, J. et al. COVID-19: immunopathogenesis and Immunotherapeutics. Sig Transduct Target Ther 5, 128 (2020). https://doi.org/10.1038/s41392-020-00243-2.

Yousefi Afrashete, Majid and Alizadeh, Maryam. (2019). The relationship between health literacy and self-diagnosis during the outbreak of the corona virus, the 7th national conference of modern studies and research in the field of educational sciences, psychology and counseling in Iran, Tehran. (in Persian)

Zvarzadeh, Susyant. (2019). Illness anxiety disorder, narcissism or hypochondria. (in Persian)

[Downloaded from jayps.iranmehr.ac.ir on 2023-10-26]

[DOR: 20.1001.1.28212525.1401.3.2.40.5]

[DOI: 10.52547/jspnay.3.2.433]